

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Taras Majdyč
Téma práce:	Princip dělby moci v Ústavě Pylypa Orlyka z roku 1710
Rozsah práce:	60 stran vlastního textu (cca 120 tis. znaků)
Datum odevzdání práce:	17. 3. 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant svým tématem zaplňuje jedno z bílých míst ve studiu vývoje evropského konstitucionalismu. Spolu s politickým vývojem na území Ukrajiny v 17. a 18. století popisuje, jak mohlo dojít k aplikaci tehdy relativně nových konstitucionalistických teorií dělby moci T. Hobbese, J. Locka a Ch. L. de Montesquieua v místech vzdálených přes dva tisíce kilometrů. Originální je dle mého soudu srovnání Ústavy Pylypa Orlyka z roku 1710 (používá se i transkripce Pilipa Orlika nebo Filipa Orlika) s politickým systémem Benátské republiky, jakož i s polskou Ústavou z roku 1791, kterážto bývá – dle diplomanta zřejmě neprávem – považovaná za první moderní ústavu v Evropě.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Analýza historických dokumentů z právního hlediska představuje specifickou výzvu. Diplomant však vzhledem k svým jazykovým dovednostem mohl čerpat jak z originálního textu Ústavy Pylypa Orlyka z roku 1710, tak z prací, které o ní byly publikovány v ukrajinštině a ruštině. V případě benátského zřízení a polské Ústavy z 3. května 1791 vycházel pouze ze sekundárních pramenů v publikovaných češtině.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce je formálně členěna do devíti částí, kde po úvodu následuje stručné představení teorie dělby moci a její podoby na přelomu 17. a 18. století (2. část), popis historických souvislostí předcházejících sepsání Ústavy z roku 1710 (3. část) a stručný životopis Pylypa Orlyka s důrazem na jeho vzdělání a obeznámenost s novými koncepcemi dělby moci (4. část). Pátá část práce představuje vlastní analýzu Ústavy z r. 1710 právě s důrazem na způsob provedení dělby moci mezi klíčovými orgány tehdejšího Hetmanátu, na ní navazuje srovnání s benátskou (6. část) a polskou ústavou (7. část). Osmá část práce syntetizuje závěry z analýzy Ústavy Pylypa Orlyka v teoretickém a historickém kontextu a zabývá se i jejím významem pro další právní vývoj na ukrajinském území. V závěru diplomant shrnul klíčové body své práce.

4. Vyjádření k práci

Přestože je z práce patrné, že čeština je pro diplomanta cizím jazykem, práce je napsána srozumitelně a s ohledem na českého čtenáře, který nebývá podrobně obeznámen s vývojem na ukrajinském území ve srovnání s pozorností, která se věnuje ústavnímu vývoji střední a západní Evropy, ev. carského Ruska. Analýza i komparace mohly být podrobnější, nicméně se domnívám, že i v rozsahu diplomové práce splnily účel pro představení a zdůvodnění neprávem opomíjeného významu Ústavy Pylypa Orlyka.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Ano
--------------------	-----

Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Nejedná se o plagiát, zdroje byly řádně citovány
Logická stavba práce	Ano
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant se v rozsáhlé míře opírá o zahraniční literaturu (ukrajinskou, ruskou a anglickou), českou literaturu cituje zejména v souvislosti s koncepcemi dělby moci a čerpá z ní i při popisu benátského systému a polské Ústavy z r. 1791
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Ve vztahu k cíli, který si diplomant stanovil, je provedená analýza dostatečná
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava a členění textu jsou přehledné
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je napsaná srozumitelně

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě a jako otázku navrhuji následující: Je podle Vás vhodnější chápat smluvní teorie a na ně navázané koncepce dělby státní moci primárně jako abstraktní koncepce spojené s konkrétními autory a více se zaměřovat na organický vývoj v jednotlivých politických systémech se všemi jejich odlišnostmi a specifiky, anebo chápat tyto koncepce dělby moci dnešním prizmatem vlády práva jako jakési standardy „nejlepší praxe“, kterou musely ústavy státních zřízení naplňovat, abychom mohly takové ústavy považovat za „moderní“?
Navržený klasifikační stupeň	V závislosti na průběhu obhajoby navrhuji známku výborně nebo velmi dobře

V Praze dne 25. 4. 2022

Doc. JUDr. Jana Ondřejková, Ph.D.
oponentka